

Organový koncert v kostole Kráľovnej pokoja, Košice - Juh

Nedeľa, 27. 10. 2024, 16:30 h.

Organista: Václav Metoděj Uhlíř (*1988)

Program:

Antonio Vivaldi ***L'inverno/Zima*** (*Le quattro Stagioni/Čtvero ročných dob*, RV 297, arr. Jonathan Scott)

Allegro non molto, Largo, Allegro

Johann Sebastian Bach ***Concerto a moll*** (BWV 593, dle koncertu A. Vivaldiho RV 522)

Allegro assai, Adagio, Presto e staccato

Georg Friedrich Händel ***Concerto B dur*** (HWV 290, arr. Marcel Dupré)
A tempo ordinario e staccato, Allegro

Stanislav Mach ***Fantazie na chorál svatováclavský*** (op. 8)

Bohuslav Martinů ***Vigilie*** (H382)

Marián Varga ***Hommage a J. S. Bach***

Viac o jednotlivých dielach a samotnom organistovi
sa dozviete na nasledujúcich stranách.

Program koncertu je sestaven ze dvou kontrastních částí. První je poctou velkým barokním mistrům – Bachovi, Vivaldimu a Händelovi. Vivaldiho právě nastávající **Zima** z cyklu *Čtvero ročních dob* je původně skladbou orchestrální. Velké varhany, jaké jsou nyní v tomto kostele, však mohou orchestr nahradit, a tak je možno vyslechnout si tuto skladbu i bez jediného nástroje barokního orchestru. Bachův **Koncert a moll** původně napsal Vivaldi jako svůj houslový dvojkoncert. Mladý Johann Sebastian však neměl finanční prostředky na studijní cestu po Evropě, a tak se seznamoval se styly jednotlivých národů pomocí dostupných skladeb v místě, kde právě bydlel. Tuto Vivaldiho skladbu upravil pro varhany při seznamování se s italským hudebním stylem. Händelův **Koncert B dur** byl původně napsán pro varhany a orchestr. Tehdejší varhany v Anglii, kde byl koncert napsán, měly většinou jednu klaviaturu a žádný pedál. A pro takové varhánky byl Koncert také napsán. Dnešní provedení rozdělí varhany na orchestr (krajní klaviatury a pedál) a sólovou linku varhan, tak jak ji Händel napsal (prostřední klaviatura).

Druhá část koncertu je věnovaná výročí vzniku Československé republiky. Stanislav Mach není příliš známým autorem, působil v podkrkonoší a ve středních Čechách a velice pozdvihl hudební život všude, kam jako ředitel kůru a pedagog zavítal. Jeho kancionálové písně patří k nejkrásnějším v Čechách a na Moravě. Jeho **Svatováclavská fantazie** dává vzpomenout na nedávný svátek hlavního Českého patrona. Bohuslav Martinů napsal jedinou varhanní skladbu – **Vigilii**. Její závěr však jen naznačil slovy „da capo“ a neoznačil, kde má končit. Ukončení skladby se ujal jeho žák Bedřich Janáček. Skladba popisuje sváteční předvečer v kopcovité krajině okolí Martinů rodné Poličky. Marián Varga sice není typickým představitelem klasického varhanního repertoaru, avšak jeho stopa v srdcích mnoha dnešních klasických varhaníků na Slovensku i ve světě je nesmazatelná. Mezi jeho nejslavnější skladby, které hrával s uskupením *Collegium Musicum*, patří pocta J. S. Bachovi **Hommage**. Dnešní provedení bude volnou úpravou vzniklou pomocí poslechu originální nahrávky, ke které dal autor ústní souhlas.

Václav Metoděj Uhlíř (*1988) studoval Církevní konzervatoř v Opavě, obor Sbormistrovství a obor Hra na varhany. Na bakalářské a magisterské studium oboru Muzikologie na Univerzitě Palackého v Olomouci navázal doktorským programem Teorie a dějiny hudebního umění, kde se věnoval zejména hudebně-analytické a organologicko-dokumentační činnosti. V roce 2023 absolvoval studium Hry na varhany na Janáčkově Akademii múzických umění v Brně. Od roku 2018 je asistentem královéhradeckého diecézního organologa a vyučuje na pardubické konzervatoři, je varhaníkem kostela Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové a věnuje se další pedagogické, sbormistrovské a koncertní činnosti.